

Metodický postup

č.j. MF-28 491/2013/12-1204

k provedení vyhlášky č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování

Část I - Úvod

1. K 1. 1. 2006 nabyla účinnosti vyhláška č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování, uveřejněná v částce č. 161/2005 Sbírky zákonů. Touto vyhláškou byla zrušena vyhláška č. 107/2003 Sb., o podílu krajských úřadů na rozdělování dotací na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho dceřiných produktů ve vnitřním ovzduší staveb a ve vodách pro veřejné zásobování a na přijetí opatření s tím spojených.
K 1. 1. 2006 nabyla účinnosti rovněž vyhláška č. 462/2005 Sb., o distribuci a sběru detektorů k vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozáření z přírodních radionuklidů a stanovení podmínek pro poskytnutí dotace ze státního rozpočtu. Tyto dvě vyhlášky spolu úzce souvisejí.
2. Realizace ozdravných protiradonových opatření za finanční podpory státu probíhá na základě tzv. Radonového programu ČR schváleného usnesením vlády č. 594 ze dne 4.5.2009, zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcích vyhlášek k tomuto zákonu. Celkový objem prostředků na ozdravná protiradonová opatření, uvolňovaná Ministerstvem financí (dále jen „ministerstvo“) v daném roce, je stanoven zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.
3. Ozdravným protiradonovým opatřením se míní opatření navržené a provedené podle ČSN 73 0601 ke snížení průměrných hodnot objemové aktivity radonu a záření gama ve stavebách a opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování (dále jen „opatření“). Jeho součástí jsou projektová činnost, realizace vlastního opatření a kontrolní a závěrečná měření.
4. Podrobnější úpravu způsobu, rozsahu a zajištění radiační ochrany při opatřeních ke snížení ozáření z přírodních zdrojů upravuje čtvrtá část vyhlášky č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
5. Dotaci ze státního rozpočtu na přijetí opatření ve stavebách, prokazatelně zdůvodněných podle § 6 odst. 5 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a na opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování podle § 6 odst. 6 zákona č. 18/1997 Sb.

v případě, že jsou v ní překročeny mezní hodnoty¹ (dále jen „dotace“), poskytuje vlastníkům ministerstvo. Dotace ministerstva zahrnuje úhradu nákladů spojených s vypracováním rozpočtu a projektové dokumentace, úhradu nákladů na realizaci prokazatelně účinných opatření a na kontrolní a závěrečná měření. Všechna potřebná měření může kromě Úřadu vykonávat pouze subjekt, který má pro takovou činnost povolení vydané Úřadem.

6. Postup při poskytnutí dotace ministerstvem je realizován ve dvou etapách - před provedením opatření a po jeho provedení.

V první etapě, před provedením opatření, je ministerstvu krajským úřadem doručena písemná žádost vlastníka se všemi přílohami a stanovisky Úřadu a krajského úřadu dle § 2 vyhlášky č. 461/2005 Sb.

V druhé etapě, po provedení opatření a po doložení účelně vynaložených nákladů a prokázání účinnosti opatření podle § 3 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 462/2005 Sb., uvolní ministerstvo dotaci kraji.

Část II – Žádost o poskytnutí dotace (první etapa)

1. O poskytnutí dotace je třeba písemně požádat ministerstvo.

Vzor žádosti je přístupný na stránkách ministerstva www.mfcr.cz pod odkazem Veřejnost, Veřejné finance, Veřejné rozpočty, Zprávy MF, Archiv rok 2006, Zprávy č. 1/2006 pod č. 8 na str. 11, nebo na webových stránkách Ministerstva vnitra pod odkazem legislativa, Sbírka zákonů, archiv, v částce č. 161 Sbírky zákonů jako příloha vyhlášky č. 461/2005 Sb. Žádost je možné podat i na formuláři vzoru žádosti.

V písemné žádosti o poskytnutí dotace uvede vlastník všechny údaje a připojí přílohy uvedené v § 2 vyhlášky č. 461/2005 Sb. Užívá-li nemovitost k účelu uvedenému v § 3 odst. 1 vyhlášky č. 462/2005 Sb. jiný subjekt než její vlastník, doloží vlastník tuto skutečnost čestným prohlášením o způsobu užívání nemovitosti, případně nájemní smlouvou. Ministerstvo si může vyžádat další nezbytné doklady.

Dotaci na stejný účel je možné poskytnout pouze jednou.

2. Žádosti přijímají krajské úřady.

Aby mohla být dotace poskytnuta v roce podání žádosti, musí být žádost podána krajskému úřadu nejpozději do 30. září a krajským úřadem doručena ministerstvu nejpozději do 31. října příslušného rozpočtového roku.

Krajský úřad před postoupením žádosti ministerstvu zkontroluje, zda žádost obsahuje všechny náležitosti uvedené v § 2 vyhlášky č. 461/2005 Sb. a zda jsou splněny podmínky pro poskytnutí dotace uvedené v § 3 odst. 1 vyhlášky č. 462/2005 Sb. Krajský úřad ověří, zda a v kterém roce byla vlastníku stavby nebo vodovodu poskytnuta dotace na provedení opatření okresním úřadem před 31. 12. 2002, a tuto informaci sdělí ministerstvu. Krajský úřad poskytuje ministerstvu i jiné informace důležité pro poskytnutí dotace. Neúplnou žádost vrátí krajský úřad žadateli k doplnění.

---

¹ § 97 odst. 2 vyhlášky č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a § 3 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 462/2005 Sb., o distribuci a sběru detektorů k vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozáření z přírodních radionuklidů a stanovení podmínek pro poskytnutí dotace ze státního rozpočtu.

3. Po obdržení žádosti, která obsahuje všechny požadované náležitosti, zašle ministerstvo vlastníkov sdělení, že obdrželo jeho žádost a že finanční prostředky budou poskytnuty kraji, resp. prostřednictvím kraje, maximálně do výše nezbytných, účelně vynaložených a řádně doložených nákladů na provedení prokazatelně účinných opatření. Částka uvedená v tomto sdělení není závazná. Konečnou výši dotace určí ministerstvo po provedení opatření na základě prokázaných účelně vynaložených výdajů bezprostředně souvisejících s opatřením.

Vlastníkům uvedeným v § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 462/2005 Sb. může být poskytnuta dotace do výše nezbytných a řádně doložených nákladů na provedení opatření, nejvýše však do částky 150 000,- Kč. Tato částka může být překročena pouze výjimečně, pokud si provedení opatření vyžádá podstatně vyšší náklady vzhledem k hodnotě OAR překračující 4 000 Bq/m³ (§ 2 odst. 2 písm. d) vyhl. č. 461/2005 Sb. a § 4 vyhl. č. 462/2005 Sb.).

Vlastníkům uvedeným v § 3 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 462/2005 Sb. může být poskytnuta dotace v Kč do výše nezbytných a řádně doložených nákladů, nejvýše však do částky nepřekračující 1 500 000 Kč.

Vlastníkům uvedeným v § 3 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 462/2005 Sb. může být na realizaci opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování poskytnuta dotace do výše nezbytných a řádně doložených nákladů, nejvýše však 1 500 000,- Kč.

V žádosti o poskytnutí dotace zdůvodní vlastník navrhované řešení na opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování. Po provedení opatření lze z dotace uhradit pouze jedno kontrolní měření obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě dokládající snížení objemové aktivity radonu pod směrnou hodnotu 50 Bq/l nebo snížení obsahu dalších přírodních radionuklidů tak, že nejsou překročeny směrné hodnoty stanovené vyhláškou č. 307/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Případné vícenáklady způsobené chybným postupem dodavatele opatření nelze z poskytnuté dotace hradit. Ze státního rozpočtu se nehradí výdaje na každoroční měření vzorků vody.

4. Při obnově stávajícího zařízení ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování je třeba doložit čestné prohlášení, že zařízení nebylo vybudováno s finanční podporou státu.

Část III – Postup po provedení opatření (druhá etapa)

1. Po provedení opatření předá vlastník příslušnému krajskému úřadu doklady uvedené v § 6 vyhlášky č. 461/2005 Sb., tj.
  - doklady o skutečné výši nezbytných, účelně vynaložených nákladů – faktury a účty za materiál a stavební práce prováděné dodavatelsky, resp. faktury a účty za materiál pro práce prováděné svépomocí,

- výsledky kontrolních měření hodnot objemové aktivity přírodních radionuklidů, prokazující účinnost provedených opatření ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 462/2005 Sb.,
- stanovisko Úřadu.

Okruh dokladů, které se předkládají Úřadu k vydání stanoviska, je uveden v § 4 vyhlášky č. 462/2005 Sb. Bez předložení uvedených dokladů a prokázání účinnosti provedených opatření není možné dotaci poskytnout.

2. Ke stanovení konečné výše dotace předloží žadatel ministerstvu prostřednictvím krajského úřadu podrobný rozpis ceny díla (podrobný položkový rozpočet v členění na dodávku a montáž), při stanovení výše dotace přihlédne ministerstvo k ceně obvyklé v daném místě.
3. Ministerstvo si může vyžádat i další doklady nezbytné pro rozhodnutí o uvolnění dotace.
4. Aby mohla být dotace uvolněna ze státního rozpočtu v roce podání žádosti, musí být doklady uvedené v § 6 vyhlášky č. 461/2005 Sb. (viz bod 1. výše) doručeny ministerstvu nejpozději do 30. listopadu roku, v němž byla žádost podána.
5. Úřad může před vyplacením dotace provést z vlastního podnětu nebo na základě podnětu ministerstva kontrolní šetření k ověření správnosti údajů předložených ministerstvu pro poskytnutí dotace.
Příjemci dotace umožní umístění detektorů, které poskytne bezplatně Úřad k dlouhodobému zjišťování účinnosti ozdravných opatření ve stavbách. Výsledky tohoto dlouhodobého měření neovlivní poskytnutí státní dotace

Část IV – Postup ministerstva při poskytování dotace

1. Prostředky na finanční zabezpečení opatření jsou vyčleněny v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.
2. Dotace se poskytuje formou rozhodnutí o poskytnutí dotace podle § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Originál rozhodnutí zašle ministerstvo příjemci dotace, kopii rozhodnutí příslušnému kraji.
3. Ministerstvo vydá rozhodnutí o poskytnutí dotace oprávněnému příjemci na základě jeho žádosti a po posouzení předložených příslušných podkladů.
4. Dotaci lze uvolnit po provedení ozdravného opatření a prokázání jeho účinnosti ve smyslu § 7 vyhl. č. 461/2005 Sb.
5. Dotaci uvolní ministerstvo oprávněnému příjemci prostřednictvím příslušného kraje formou bezhotovostního převodu finančních prostředků na účet kraje. Kraj zajistí poskytnutí dotace příslušnému příjemci dotace v souladu s vydaným rozhodnutím buď

bezhotovostním převodem na jeho účet, nebo v hotovosti poštovní poukázkou na jeho jméno.

6. Příjemce dotace nemůže z poskytnuté dotace hradit daň z přidané hodnoty, pokud může uplatnit odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu.
7. Z dotace lze hradit pouze nezbytné, účelně a prokazatelně vynaložené náklady doložené účty a fakturami, nikoliv práce provedené svépomocí ve vlastní režii vlastníka - žadatele.
8. Na poskytnutí dotace není právní nárok.
9. Při použití dotace je nutno respektovat příslušná ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Část V – Závěrečná ustanovení

1. Opatření v bytech v bytových nebo rodinných domech zahájená do dne účinnosti vyhlášky č. 461/2005 Sb. se dokončí podle vyhlášky č. 107/2003 Sb. a Metodického postupu ministerstva č.j. 124/43 549/2003. Za okamžik zahájení se považuje den doručení žádosti o poskytnutí dotace Ministerstvu financí
2. Dozorovým orgánem nad subjekty, které na základě povolení provádějí závěrečná nebo kontrolní měření, je Úřad, který je i odvolacím orgánem v případných sporech o správnosti nebo kvalitě provedených měření.
3. Tento metodický pokyn byl projednán s Úřadem a byl jím odsouhlasen.
4. K 1. 1. 2006 pozbyl platnosti Metodický postup č.j. 124/43 549/2003 k provedení vyhlášky č. 107/2003 Sb., o podílu krajských úřadů na rozdělování dotací na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho dceřiných produktů ve vnitřním ovzduší staveb a ve vodách pro veřejné zásobování a na přijetí opatření s tím spojených. Použije se pouze v případech uvedených v bodu 1.
5. K 15. 11. 2009 pozbyl platnosti Metodický postup č.j. 12/33 569/2006 – 124 k provedení vyhlášky č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování. Použije se pouze na dokončení opatření započatých na základě žádostí podaných do 15. listopadu 2009.
6. K 31. 12. 2012 pozbývá platnosti Metodický postup č.j. 12/68 521/2009 - 124 k provedení vyhlášky č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování.
7. Podle tohoto metodického postupu bude postupováno od 1. 1. 2013.